

25.03.2021.

E-pasta nosaukums:

Rekomendācijas pacientu ar hroniskām slimībām vakcinācijai pret Covid-19 infekciju

E-pasta teksts:

Nacionālais veselības dienests atgādina, ka Slimību kontroles un profilakses centra mājas lapā ir informācija par rekomendācijām pacientu ar hroniskām slimībām vakcinācijai pret VOVID- 19 infekciju

<https://www.spkc.gov.lv/lv/hroniski-slimo-pacientu-vakcinacija>

Rekomendācijas pacientu ar hroniskām slimībām vakcinācijai pret Covid-19 infekciju leteikumi ar hroniskām slimībā slimojošo pacientu vakcinācijai balstoties uz Pasaules veselības organizācijas (PVO) un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) rekomendācijām:

1. Vakcināciju uzsāk saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta sniegto informāciju atbilstoši Veselības ministrijas rīkojumam.
2. Vakcinē tos pacientus, kuru veselības stāvoklis (diagnosticētās hroniskās slimības, citi fiziskie vai psihiskie traucējumi) ir saistīts ar ļoti augstu vai augstu risku, ka Covid-19 saslimšanas gadījumā prognozējama smaga slimības norise un augsta sarežģījumu vai veselības traucējumu attīstības varbūtība.
3. **Lēmumu par pacienta vakcināciju pret Covid-19 infekciju pieņem ārsts, izvērtējot ieguvumu un risku katrā gadījumā individuāli, ņemot vērā diagnosticēto hronisko slimību vai slimības, veselības traucējumus un to kompensācijas pakāpi, vispārējo veselības un funkcionēšanas stāvokli, vecumu, sociālos un citus faktorus.**
4. Pievienotajā sarakstā norādītās diagnozes, kuru gadījumā ir gūti ticami zinātniskie pierādījumi par ļoti augstu vai augstu veselības traucējumu vai sarežģījumu attīstības varbūtību un seku smaguma risku Covid-19 gadījumā. Saraksts veidots, balstoties uz PVO un ECDC rekomendācijām. **Saraksts ir vien orientējošs, tā nolūks ir tikai informatīvs un, gūstot jaunus pierādījumus, tajā tiks veiktas atbilstošas izmaiņas.**

Veselības stāvokļi, kuru gadījumā ir pierādīts ļoti augsts vai augsts risks veselības traucējumiem vai sarežģījumiem Covid-19 gadījumā:

Ļaundabīgi audzēji Personas ar jebkuru ļaundabīgu audzēju, t.sk. limfoīdo, asinsrades un tiem radniecīgu audu ļaundabīgo audzēju

Hroniskas elpošanas slimības ceļu Personas ar smagām elpošanas sistēmas slimībām, piemēram, vidēji smagu vai smagu bronhiālo astmu, kad nepieciešama pastāvīga sistēmisko steroīdu lietošana vai ir bieži paasinājumi ar hospitalizācijas nepieciešamību; personas ar hronisku obstruktīvo plaušu slimību (HOPS), hronisko bronhītu un emfizēmu, brohhektāzēm, cistisko fibrozi, plaušu fibrozi, pneimokoniozi un bronhopulmonālo displāziju, u.tml.

Hroniskas asinsvadu sistēmas slimības sirds Personas ar smagām sirds asinsvadu sistēmas slimībām, piemēram, iedzimtu sirds asinsvadu anomāliju, vidēji smagu vai smagu hipertensīvo slimību, hronisku sirds mazspēju; personas, kas regulāri lieto medikamentozo ārstēšanu;

personas, kurām novēro sirds išēmiskās slimības pazīmes, tai skaitā personas ar sirds ritma traucējumiem, perifēro asinsvadu slimībām; personas, kurām slimības vēsturē bijusi venoza trombembolija vai tml.

Hroniskas nieru slimības Personas ar hronisku nieru slimību izraisītu hronisku nieru mazspēju 3., 4. vai 5. stadijā, nefrotisko sindromu vai pēc nieru transplantācijas

Hroniskas aknu slimības Personas ar hronisku hepatītu, aknu mazspēju, cirozi vai tml.

Hroniskas nervu sistēmas slimības Personas pēc insulta, tranzitoriem išēmiskiem smadzeņu apasiņošanas traucējumiem, neiroloģiskas patoloģijas ar elpošanas muskulatūras traucējumiem, piemēram, šļauganās parēzes gadījumā; personas ar cerebrālo trieku, demenci un kognitīviem traucējumiem, Dauna sindromu, multiplo sklerozi, epilepsiju, Parkinsona slimību un citām motorām neironu slimībām, nervu vai muskuļu sistēmas deģeneratīvām slimībām vai citiem smagiem nervu sistēmas bojājumiem

Cukura diabēts Personas ar jebkāda cukura diabēta tipu un smaguma pakāpi

Imūnsupresija Personas ar slimības vai medikamentozu imūnsupresiju, t.sk. personas, kas saņem ķīmijterapiju; personas pēc orgānu vai cilmes šūnu transplantācijas; personas, kuras dzīvo ar HIV, kurām diagnosticēta asins un asinsrades orgānu slimība, hemolītiskā anēmija, koagulācijas traucējumi, purpura un citi hemorāģiskie stāvokļi, iedzimts vai iegūts imūndeficīts vai citi imūnās sistēmas traucējumi; personas ar saistaudu sistēmslimībām, piemēram, sistēmisko sarkano vilkēdi, reimatoīdo artrītu, nodozo poliarterītu, sistēmisko sklerodermiju; personas ar asplēniju vai liesas patoloģiju, talasēmiju, sirpjveida šūnu slimību; personas ar celiakiju; personas ar jebkādiem cietiem veselības traucējumiem, kas saistīti ar imūnsupresiju vai kuru dēļ saņem imūnsupresīvu vai imūnmodulējošu terapiju, vai vairāk nekā mēnesi ilgi lieto sistēmiskos steroīdus

Jāievēro, ka personām imūnsupresijas gadījumos novēro pazeminātu imūno atbildi un imūnās atmiņas veidošanos

Aptaukošanās Ķermeņa masas indekss virs 30 kg/m²

Smagas psihiskās slimības Personas ar šizofrēniju vai bipolāriem traucējumiem, vai jebkuru cita psihisku slimību, kas rada smagus funkcionēšanas traucējumus

1. Ja personas vakcinācija tiek plānota vai veikta ģimenes ārsta praksē, nosūtījums nav nepieciešams. Lēmumu par personas vakcinācijas prioritāti, novērtējot veselības stāvokli, individuālo risku un citus nosacījumus, pieņem ģimenes ārsts.

2. Ja personas vakcinācija tiek plānota citā ārstniecības iestādē, nevis ģimenes ārsta praksē, personai tiek izrakstīts nosūtījums e-veselībā vai O27/u forma, norādot, kā:
  - **pamatdiagnozi – U11.9 „Nepieciešamība imunizēt pret Covid-19”;**
  - **blakus diagnozi – to diagnozi,** kas pamato ļoti augstu vai augstu risku, ka Covid-19 gadījumā pacientam varētu attīstīties veselības traucējumi vai to sekas.
3. Ārstniecības persona rekomendē pacientiem pierakstīties uz vakcināciju vietnē **manavakcina.lv** vai pa tālruni **8989**, ja pacients to jau nav veicis.
4. Personu dati, kuras reģistrējušās manavakcina.lv vai pa tālruni 8989, tiks salīdzināti ar šādiem noteiktu slimību reģistriem:
  1. Cukura diabēta pacientu reģistru
  2. Onkoloģisko pacientu reģistru
  3. Multiplās sklerozes pacientu reģistru
  4. HIV pacientu reģistru;
  5. C-hepatīta pacientu reģistru.

Ja personas dati ir iekļauti kādā no iepriekš minētajiem reģistriem, tad persona tiks aicināta saņemt vakcināciju pret Covid-19 ar īsziņas un e-pasta starpniecību un personai nebūs nepieciešams ārsta nosūtījums.

Personu dati, kuras reģistrējušās manavakcina.lv vai pa tālruni 8989 tiks salīdzināti kompensējamo medikamentu recepšu datu bāzi un ja pēdējā gada laikā būs izmantota valsts kompensēto medikamentu recepte, tad ārsta nosūtījums **nebūs** nepieciešams.

5. Ja persona ārstējas stacionārā, ārstējošais ārsts sadarbībā ar pacientu var lemt par vakcināciju pret Covid-19, nosūtot pacientu vakcinācijai ārstēšanās laikā atbilstoši iekšējai kārtībai attiecīgajā stacionārās ārstniecības iestādē, pirms vakcinācijas veicot apskati un vakcinācijas veidlapā veicot atzīmi – „stacionāra pacients”.